

NOTAT

Til: **Regionsrådet**

Opgang Blok A
Afsnit 1. sal
Telefon 38 66 50 00
Direkte 2112 2634
Mail oekonomi@regionh.dk

Web www.regionh.dk

CVR/SE-nr: 30113721

Dato: 15. april 2016

Redegørelse for processen omkring udpegningen af vinderen af konkurrencen om Akuthuset på Bispebjerg Hospital.

Som svar på en forespørgsel fra regionsrådsmedlemmerne Annie Hagel (Ø) og Susanne Langer (Ø) vedrørende processen omkring udpegningen af vinderen af konkurrencen om Akuthuset på Bispebjerg Hospital, har administrationen udarbejdet nedenævnte redegørelse. Redegørelsen, der bygger på oplysninger indhentet fra Bispebjerg Hospital, indeholder svar på de spørgsmål, som Annie Hagel (Ø) og Susanne Langer (Ø) har stillet i sag nr. 26, der behandles på regionsrådsmødet d. 19. april 2016.

Kontakt fra ansatte og rådgiver om aftalt spil til hospitalsledelsen

I forbindelse med det afsluttende forløb af projektkonkurrencen for Bispebjerg Hospitals akuthus bliver hospitalsdirektør Janne Elsborg i maj og juni 2015 kontaktet af henholdsvis to medarbejdere fra byggeprojektet og en ekstern rådgiver. Henvendelserne gik på, at de tre teams i forhandlingsforløbet ikke blev behandlet ligeværdigt, og at der var en favorisering af KHR teamet med rygter om en særlig kontakt gennem en medarbejder(e) i byggeorganisation. Den første henvendelse sker mundtligt fra den eksterne rådgiver (konkurrencesekretæren) d. 12. maj 2015 og bliver efterfølgende fulgt op af et notat af 14. juni 2015, der beskriver bekymringerne. Henvendelserne fra hospitalets egne medarbejdere til Janne Elsborg sker blandt andet på et møde med den ene medarbejder d. 20. maj 2015 og via mail fra begge medarbejdere d. 12. juni 2015.

Bekymringerne om videregivelse af oplysninger fremstod på baggrund af de skriftlige henvendelser mere alvorlige og konkrete end ved de mundtlige henvendelser, hvorfor Janne Elsborg umiddelbart efter afholdte samtaler med de involverede parter såvel projektdirektør, byggechef, medarbejdere og den eksterne rådgiver. Da samtalerne ikke gav bevis for, at der var hold i de fremsatte rygter, hvilket ej heller er fremkommet i det senere forløb, valgte Janne Elsborg at betragte sagen som en personalesag.

Efterfølgende valgte Janne Elsborg, den 17. juni 2015 at indkalde til et møde med Kammeradvokaten, projektdirektør Claes Brylle Hallqvist og konkurrencesekretæren til en drøftelse af bekymringerne. Der foreligger ikke referat fra dette møde, men Kammeradvokaten støttede de tiltag hospitalet havde foretaget og skønnede ikke, at

bekymringerne gav anledning til at ”fjerne” personer fra forhandlingsteamet, idet der alene var tale om rygter uden dokumentation.

Henvendelser fra Bispebjerg Hospital til koncerndirektionen

I forlængelse af et møde i byggeprojektets styregruppe d. 19. juni 2015, modtog koncerndirektør Jens Gordon Clausen af hospitalsledelsen en overordnet mundtlig orientering om rygter om, at der tilgik informationer til KHR teamet udenom forhandlingslokalerne. Det blev oplyst, at sagen blev håndteret i samarbejde med Kammeradvokaten. På baggrund af orienteringen var det dengang koncerndirektørens vurdering, at sagen efter omstændighederne var håndteret korrekt.

Afgørelsen om valg af endelig vinder af projektkonkurrencen blev offentliggjort d. 24. september 2015. Efter offentliggørelsen valgte C.F. Møller at indgive klage til klagenævnet for udbud d. 5. oktober 2015 med supplerende klageskrift d. 12. oktober 2015. Klageskrifterne blev videresendt til administrationen og indholdet blev behandlet på et møde i hospitalsbyggestyregruppen d. 20. oktober 2015. Efter mødet oplyste Janne Elsborg via mail d. 27. oktober 2015 Jens Gordon Clausen om den mulige sammenhæng mellem henvendelsen om videregivelse af information i juni og klagesagen i oktober. Mistanken om sammenhæng opstod, fordi C.F. Møller i klageskrifterne havde oplyst, at de havde modtaget udkast til evalueringsrapporter og anden intern korrespondance inden offentliggørelsen, fra en person tæt på evalueringsprocessen. Vedhæftet mailen til Jens Gordon Clausen var notatet fra konkurrencesekretæren samt to notater (også omtalt som ”tro- og love-erklæringerne”) fra to medarbejdere på byggeprojektet.

Orientering af regionens politikere om modtagelse af klagesagen

I forbindelse med modtagelsen af klagen og efter modtagelsen af mailen fra Janne Elsborg d. 27. oktober 2015 (om den mulige sammenhæng mellem henvendelsen om videregivelse af information i juni og klagesagen i oktober) orienteres regionsrådsformanden, den politiske følgegruppe, forretningsudvalget og regionsrådet om sagen.

Formanden blev orienteret skriftligt om klagesagen og henvendelsen fra konkurrencesekretæren i et notat af 29. oktober 2015. Den politiske følgegruppe blev orienteret via mail d. 5. november 2015 og endelig bliver forretningsudvalget orienteret om klagesagen og om de udokumenterede rygter om urent trav i forhandlingsforløbet på mødet d. 10. november 2015. På mødet modtog medlemmerne dels en mundtlig orientering og dels blev der udleveret en række notater om indholdet af klagesagen og en vurdering af klagesagens økonomiske konsekvenser. Den mundtlige orientering og notaterne gav anledning til spørgsmål fra forretningsudvalgets medlemmer, som efterfølgende blev besvaret i to notater fremsendt pr. mail til medlemmerne af forretningsudvalget d. 26. november 2015.

Brug af konkurrencesekretærens oplysninger i klagesagen

Efter offentliggørelsen af den endelige vinder i september 2015 begærede C.F. Møller aktindsigt i udbudssagen hos Nyt Hospital Bispebjerg. De medarbejdere, der dengang

håndterede aktindsigtsbegæring i udbudsforretningen var ikke på dette tidspunkt bekendte med konkurrencesekretærens henvendelse til Janne Elsborg, idet Janne Elsborg havde behandlet henvendelse som en personalesag.

Hospitalet har efter klagesagens opstående og efter rådgivning fra Kammeradvokaten valgt at fremsende konkurrencesekretærens notat til Klagenævnet for Udbud, da det vurderes at kunne have betydning for sagen. Notatet blev fremsendt d. 16. november 2015.

Senest har begge klagere (C.F. Møller og COWI) begæret aktindsigt hos Bispebjerg Hospital i de dokumenter, der relaterer sig til rygterne om "urent trav". Dokumenterne, der har status af "interne dokumenter", har klager efter forvaltningslovens merofentlighedsprincipper fået helt eller delvis indsigt i d. 12. april 2016. Det forventes, at disse oplysninger nu vil indgå i den endelige klagesagsbehandling, der finder sted 20. maj 2016.

Underrådgivernes rolle ved evalueringen og valg af vinder

Underrådgiverne var ikke medunderskrivere på hovedbygherrerådgiveren Drees & Sommers endelige evalueringsrapport. Underrådgiverne tog i forbindelse med færdiggørelsen af evalueringsrapporten fra midt juli og 4-5 uger frem på sommerferie i udlandet og deltog derfor ikke i arbejdet med evalueringsrapporten i den periode. Samtidig var underrådgiverne ikke enige med deres egen hovedbygherrerådgiver, Kammeradvokaten og bygherrer i, at bygherrer som udbyder var forpligtet til i evalueringen at forholde sig til det, der var afleveret og ikke, hvordan et eventuelt efterfølgende bearbejdet og tilrettet projekt kunne blive.

Uenigheden kom bl.a. til udtryk i forhold til spørgsmålet omkring overholdelse af lokalplanen, hvor underrådgiverne mente, at der lovligt kunne foretages en væsentlig forskelsbehandling af de tre teams, baseret på Københavns Kommunes foreløbige mundtlige udmelding om, at de vurderede at projekterne inden for den kommunale sagsbehandling kunne forskelsbehandles i forbindelse med en evt. ansøgning om dispensation fra den gældende lokalplan. Derfor færdiggjorde Drees & Sommer alene den endelige evalueringsrapport til forelæggelse midt august, bistået af Kammeradvokaten og med faglige input fra bygherre.

Risiko inhabilitet og brug af numerisk evaluering

På baggrund af bygherres væsentlige faglige indsigelser til underrådgivernes udkast til evalueringsrapport og i det hovedbygherrerådgiveren Drees & Sommer havde rejst spørgsmål til den ene af deres underrådgivers - Sweco Architects - inhabilitet, som følge af det offentliggjorte købstilbud fra svenske Sweco AB på Grontmij BV, anbefalede hovedbygherrerådgiveren, at der blev udarbejdet et værktøj til test af det af underrådgiverne udarbejdede udkast til evaluering (stress-test). Denne stress-test blev gennemført ved at hovedbygherrerådgiveren udarbejdede en "Numerische Betrachtung" på de tre afleverede projekter. "Numerische Betrachtung" anvendes af Drees & Sommer på en lang række af deres tyske projekter, herunder hospitalsprojekter.

Grontmij indgik som underrådgiver på KHR teamet, og der kunne derfor rejses berettiget spørgsmål om Sweco Architects negative eller positive interesse i forhold til Grontmij og dermed KHR teamet. Som offentlig bygherre kan det ikke accepteres, at der er koncernforbundne firmaer på henholdsvis bygherrerådgiversiden og på totalrådgiversiden. Derved opstår der en situation, hvor samme firma skal holde øje med sig selv.

”Numerische Betrachtung” er et værktøj der samler en lang række faktuelle og målbar størrelser omkring et projekt. Værktøjet forholder sig således udelukkende til kvantitative størrelser, i det kvalitative vurderinger ikke indgår. Værktøjet er derfor udelukkende anvendeligt til at stress-teste en konklusion og som støtteværktøj. Desværre viste resultatet af ”Numerische Betrachtung” en række meget kritiske forhold i tilbudene, der ikke var blevet adresseret af underrådgiverne og derfor heller ikke indgik i deres udkast til evalueringsrapport. Bla. fremgik det nu tydeligt, at det i tilbuddet fra C. F. Møller ikke var muligt for to standardsenge at passere hinanden på samtlige sengeafsnit, hvilket er kritisk for driften af et moderne hospital.

Da ”Numerische Betrachtung” intet har med ”evaluering” at gøre i udbudsretlig kontekst, og da det alene er anvendt som støtteværktøj til at identificere faktuelle oplysninger omkring de tre afleverede tilbud, er det bygherres vurdering at dette er fuldt ud i overensstemmelse med konkurrencebetingelserne. Selve evalueringen er foretaget på baggrund af tildelingskriterierne.

Der var ikke på udbudstidspunktet, hvor udbudsdirektivet var gældende et lovgivningsmæssigt krav om, at evalueringsmetode skal offentliggøres for de bydende men alene tildelingskriterier og vægtning af disse samt en endelig rapport (evaluering), som viser hvorledes det konkrete projekt er vurderet i forhold til de oplyste kriterier. Projektorganisationen havde derfor alene i forhold til de bydende pligt til at sikre, at den til sin tid valgte evalueringsmetode, var egnet til at give et retvisende billede af de enkelte tilbuds opfyldelsesgrad i forhold til de opstillede tildelingskriterier.

Orientering om uenighed med underrådgiverne til politikerne

Oplysninger om uenighed indgår som en del af C.F. Møllers klageskrifter tilbage fra oktober 2015. Klageskrifterne blev videresendt til medlemmerne af forretningsudvalget og projektets politiske følgegruppe i forbindelse med orienteringen om sagen i november 2015. I sagsfremstillingen fra administrationen til forretningsudvalget indgår uenigheden med underrådgiverne ikke som et særskilt fokus. Uenighed internt på og med rådgiverteams er ikke usædvanligt og administrationen havde i forbindelse med sagsfremstillingen større fokus på rygterne om ”urent trav” forud for evalueringen og på uenigheden omkring evalueringsmetoden (spørgsmålet om Numerische Betrachtung).

Først i forbindelse med Jyllands Postens artikelserie og den heraf fornyet interesse for sagen, bliver forretningsudvalget på mødet i februar orienteret om uenigheden med

underrådgiverne. Orienteringen blev afstedkommet af et spørgsmål fra regionsrådspolitiker Charlotte Fischer (B).

Brug af referater ved forhandlingsmøder

Det fremgår af regionens retningslinjer om gennemførelse af projektkonkurrencer, at der bør udarbejdes referat fra forhandlingsmøderne. Denne procedure søges ikke ændret og er blevet indskærpet overfor projekterne. I forbindelse med gennemførelse af forhandlingsrunderne for valg af endelig vinder af det Ny Psykiatri Bispebjerg i efteråret 2015 blev der taget referater. Referaterne blev udsendt til de deltagende teams.

Projektorganisationen på Bispebjerg Hospital oplyser, at der i forbindelse med projektkonkurrencen for akuthuset blev udarbejdet rettelsesblade i stedet for referater efter hver forhandlingsrunde, som blev udsendt til de tre teams.

Eventuel ændring af beslutning om valg af vinder

I november 2015 fremlagde administrationen for forretningsudvalget de økonomiske konsekvenser, der vil være forbundet med at udskyde kontraktindgåelse med KHR teamet til klagenævnets afgørelse foreligger. På denne baggrund blev det besluttet, at det økonomisk mest hensigtsmæssigt for regionen ville være, at indgå kontrakt mens klagesagen verserer.

Det fremgik af notatet om de økonomiske konsekvenser fremsendt til medlemmerne af forretningsudvalget d. 26. november 2015, at det var administrationens opfattelse, at der var grundlag for at indgå kontrakt med det vindende team - KHR teamet - om opførelse af Akuthuset. Det fremgik yderligere, at administrationen ville indgå kontrakt inden den 2. december 2015 og, at såfremt et medlem ønskede spørgsmålet om kontraktindgåelse forelagt for forretningsudvalget på mødet den 8. december 2015, skulle anmodning om dette fremsendes inden kontraktindgåelsen. Kontrakten med KHR teamet blev herefter indgået d. 2. december 2015.

En afgørelse i klagenævnet, hvor der enten sker en annullation af tildelingsbeslutningen eller hele udbudsforretningen, vil ikke medføre en pligt til at ophæve kontrakten med KHR teamet. Klager(ne) vil alene kunne kræve erstatning i denne situation. Måtte regionen som følge af en sådan annullationsafgørelse ønske at rette op på sin tildelingsbeslutning, skal der ske en ophævelse af den indgåede kontrakt med KHR teamet med et påregneligt erstatningskrav fra KHR teamet og et fornyet udbud til følge.

De politiske følgegruppers rolle og inddragelse

Administrationens oplysninger om byggerierne er baseret på oplysninger tilgået fra projekterne. Administrationen og projektorganisationerne er opmærksom på, at der skal ske en tidlig inddragelse og orientering af de politiske følgegrupper, forretningsudvalget og regionsrådet. Inddragelsen sker både i forbindelse med de formelle fase-skifter, der sker i byggeriet, og i forbindelse med byggeriernes øvrige forskellige udfordringer.

I forhold til rollefordelingen mellem regionsrådet, forretningsudvalget, de politiske følgegrupper og administrationen kan oplyses følgende.

Den politiske følgegruppe følger realiseringen af det nye byggeri og orienteres om projektets fremdrift, ligesom følgegruppen drøfter projektets faseskift mv., forud for forelæggelser for forretningsudvalg og regionsråd. Herudover skal andre væsentlige spørgsmål forelægges den politiske følgegruppe forud for forelæggelse for forretningsudvalget og regionsrådet. Følgegruppen har mulighed for at afgive en udtalelse til brug for forretningsudvalgets og regionsrådets behandling af sagen, men har ikke et selvstændigt ansvar for sagens forberedelse eller for stillingtagen til beslutningsgrundlaget. Administrationen finder, at følgegruppen burde have været orienteret om sagen og at en sådan orientering ikke ændrer på følgegruppens ansvar.

Forretningsudvalget har bortset fra økonomitilsynsopgaven ikke et selvstændigt ansvar for projekterne, men afgiver indstilling til regionsrådet om projektets faser mv. og har i den forbindelse et ansvar for at tage stilling til, om udvalget anser beslutningsgrundlaget for at være tilstrækkeligt.

Koncerndirektionen varetager projektejer-rollen for samtlige hospitalsprojekter på regionsrådets vegne og sikrer en hensigtsmæssig koordinering af arbejdet med kvalitetsfundsprojekter og øvrige byggeprojekter, mens hospitalsdirektøren er projektansvarlig for det enkelte projekt. *Hospitalsdirektøren* varetager bygherre-rollen og bærer hermed ansvaret for projektets gennemførelse.

Det er således hospitalsdirektørens opgave at sikre, at det tilstrækkelige saglige beslutningsgrundlag er til stede for indgåelse af kontrakter. I det omfang spørgsmål herom forelægges for hospitalsbyggestyregruppen er det tillige koncerndirektionens ansvar.

Konsekvenser for hospitalsledelsen

Sagen har ikke medført personalemæssige konsekvenser. Klagesagen er sendt til Klagenævnet for Udbud, som har oplyst, at sagen behandles på et møde d. 20. maj 2016, hvor parterne er indkaldt til at afgive mundtlig forklaring.